

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 18

"Keleivis" telefonas: 268.3071

SO. BOSTON, MASS., 1976 METŲ GEGUZĖS - MAY 4

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 25 centai

72-RIEJI METAI

OKUP. LIETUVOS PROBLEMOS VAKARIEČIŲ SPAUDOJE

Okup. Lietuvos balsas Vakarų spaudą ėmė vis dažniau pasiekti ne tiek dėl mūsų įvairių memorandumų, kiek dėl išryškėjusios kovos su okupantu pačioje tėvynėje ir su ta kova susijusių sensacingesnių įvykių.

Dar tik prieš kelerius metus okup. Lietuvos problema iškelti didžiojoje Vakarų spaudoje būdavo labai sunku. Net geriausiai argumentuoti mūsų memorandumai įvairioms valstybių galvoms, ar straipsniai, rašyti tie patys redakcijoms, tik retais atvejais tebūdavo paminimi, gal kiek dažniau tiksliai amerikietiškoj spaudoj. Atseit, kas ten domėsis Lietuvos vargais ar politiniais klausimais, kai skaitytojai netgi nežino, kur ta Lietuva yra....

Dabar šiuo atžvilgiu padėtis yra gerokai pasikeitusi. Pradžioje okup. Lietuvos vardas ir jos politiniai klausimai plačiausiai laisvojo pasaulio spaudoje nuskambėjo ryšium su Simo Kudirkos sensacinga byla, jo kalinimu ir išlaisvinimu. Vėliau ėkė Romo Kalantos tragiškas susidėginimas ir šimtai sovietinio teroro aktų, atskleistų Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos ir kitais būdais Vakarų spaudoje, nes jų pusėje stovi faktais patvirtinama tiesa.

Paryžiuje išėmęs lenkų kalba žurnalas "Kultura" 1976 m. nr. 3 skyriuje "Lietuviškoji kronika" įdėjo išsiaištinamą Tomo Venclovos laišką su trumpais redakcijos paaiškinimais. Taip pat atvirą lietuvių laišką, adresuotą Vakarų intelektualams H. Boehl, G. Gros, L. Kolakowski, E. Jonsescu, A. Siniavskij, A. Solženitsyn ir A. Sacharov. Laiške kalbama apie Mindaugo Tamonio nužudymą.

Milano laikraštis "Il Giornale Nuovo" kovo 28 d. laidoje išspausdino ilgoką straipsnį, antrašte "Baltų kraštų nacionalizmas". Autorius — Sergio Federici.

Anglijoje leidžiamas mėnesinis žurnalas "East-West" š. m. kovo numeryje išspausdino Lietuvos pagrindinį atgaivintą "Ausros" vedamąjį.

Eltos redakcijoje gautas paminėti "ABN Correspondence" 1976 m. sausio-vasario numeris. Vedamajame "Spiritual Superpower" autorius: Jaroslav Stetsko taip pat sako: "Jeigu žlugo Vakarų imperijos, tai kodėl Rusijos tautų ir žmonių kalyjimas turi egzistuoti?"

Tenai taip pat yra straipsnis apie areštus Estijoje ir

lietuvių laiškas dėl Mindaugo Tamonio nužudymo.

Eltos redakciją pasiekė 1976 m. sausio ir kovo "Baltic News" numeriai. Tai yra veikliųjų ir gerai susiorganizavusių Australijos pabaltiečių biuletenis. Šiuo metu Australijos pabaltiečiai veda energingą kampaniją už N. Zelandijos vyriausybės Baltijos kraštų inkorporavimo į Sov. Sąjungą pripažinimo atšaukimą.

Bruselyje flamų ir prancūzų kalbomis išėmęs trimėnesinis "Lettre du Foyer Oriental Chretien" 1976 m. numeris išspausdino Nijolės Sadūnaitės nuotrauką ir jos paskutinį žodį teisme.

Zinoma, nėra lengva atremti sovietų propagandinę melą, kurie infiltruojamas į Vakarų spaudą per komunistų simpatikus ar Judo grašiais apmokamus žurnalistus, bet vis dėlto laisvojo pasaulio lietuvių pastangos duoda apčiuopiamų vaisių, nes jų pusėje stovi faktais patvirtinama tiesa.

Pekingė bombardavo sovietų ambasadą

Balandžio 29 sovietų žinių agentūra Tas pranešė, kad Pekingė prie sovietų ambasadų buvo išsprogdinta bomba. Nuo sprogdimo sovietų ambasadų pareigūnai nei jų šeimų nariai nenukentėjo, bet žuvo ar buvo sunkiai sužeisti du kiniečiai sargybniekai.

Dėl to įvykio Maskva įteikė Kinijai griežtą protestą, o Prayda aštriai užipuo-lė Mao Tse-tungą ir visą Kinijos vyriausybę.

Kiniečiai kaltina, kad tai esąs "kontrevoliucionių" darbas, o gal ir pačių sovietų provokacija.

Toks sovietų ambasadų "bombardavimas" yra pirmas Sovietų Sąjungos ir Kinijos pašlijusiuose santykiuose.

Sovietai vėl perka grūdų

Sovietų Sąjunga iš 3 didžiųjų JAV eksporto bendrovių nupirko 3.1 mil. tonų kukurūzų ir 300,000 tonų kviečių.

Kanadoje ji nupirko 2 mil. tonų kviečių ir Australijoje 1 mil. tonų.

Sporto žaidynės Toronte

Š. m. gegužės 8-9 dienomis Toronte, Ontario, įvyk 26-sios Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio žaidynės.

Šios žaidynės vyksta jau nuo 1950 m. be nutraukimo, keičiant vietas tarp Chicago, Detroito, New Yorko, Clevelando ir Toronto. Kadangi šiais metais Kanadoje vyksta Pasaulinė olimpiada, tai šių metų lietuvių žaidynės taip pat vyks olimpinėje dvasioje.

Tikimasi, kad žaidynės sutrauks daugiau dalyvių, negu bet kada anksčiau. Dalyvaus daugiau nei 70 komandų su 700-800 sportininkų. Tokio didelio masto rungtynės yra paskelbtos kanadiečių spaudoje, radijuje ir televizijoje.

Bus žaidžiama net septyniuose sporto salėse. Pagrindinės finalų rungtynės vyks Etobicoke Olympium, Etobicoke Centennial parke, 590 Rathburn Road, kurių pradžia bus sekmadienį 10 val. ryto.

Etobicoke Olympium yra viena iš moderniausių salių Toronte, kur telpa daugiau kaip 3,000 žiūrovų.

Šių 26-tųjų žaidynių proga Priskelimo parapijoje salėje bus suruoštas ir didelis sportininkų šokių vakaras.

I šias žaidynes iš Bostono keliauja net 4 komandos. Bostono Lietuvių Skautų Sąjungos "Grandies" sporto klubo krepšininkai dalyvaus su jaunųjų C komanda (iki 14 m.) ir jaunių B komanda (iki 16 m.), o tinklinio laurus gins vyrai — praėjusių metų čempionai. Taip pat vyks praėjusių metų vyrų krepšinio čempionai, atstovaudami So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos klubui.

Gaisrai Sov. Gruzijos valdžios namuose

Paskutiniuoju metu Gruzijoje sprogdinami ir pdeginėjami valdiniai namai. Spėjama, kad tai spekuliantų protestas dėl sustiprinto jų persekiojimo.

Sovietų Sąjungoje spekuliacija yra paprastas reiškinys, bet Gruzijoje ji gal geriausiai klesti, ką rodo visa eilė dėl šios rūšies nusikaltimų iškeltų stambių bylų.

Pats partijos galva Šervardnaze sako, kad sodininkas, užauginęs 10-15 tonų apelsinų, užuot pardavęs juos vaktžiai, nuveža į Maskvą ir ten parduoda juodojo rinko, pelnindamas 50,000-60,000 rublių. O tokie prekiautojai ten yra labai daug.

Prof. Steponas Kairys, Nepriklausomos Lietuvos Socialdemokratų Partijos pirmininkas (1879-1964).

Komunistai ir vėl prakišo

Portugalijos parlamento rinkimuose komunistų partija liko paskutinėje vietoje.

Socialistai tikėjosi gauti daugumą balsų, bet tesurinko 34.9%, liaudies demokratų — 24%, socialdemokratų centras (iš tikrųjų tai konservatoriai) — 15.9%, o komunistai nepajėgė surinkti tik 14.5%.

Socialistai kol kas atsiskoko koalicijos su komunistais ir demokratais ir sutinka sudaryti mažumos vyriausybę. Komunistai norėtų valdyti kartu su socialistais.

Mažėja demokratų kandidatai

Respublikonų kandidatai Fordas ir Reaganas tebesivaržo pirminiuose rinkimuose. Daugiau žymesnių konkurentų jie neturi.

Demokratų prezidentinių kandidatų skaičius pradžioje buvo didelis, bet dabar jau gerokai sumažėjo.

Humphrey pirminiuose rinkimuose atsisakė dalyvauti, bet, jei konferencija jį paprašysianti "sutikti" būti renkamu į prezidentus, tai jis paklausysias "tautos valios".

Sen. Jacksonas dėl lėgų tokos taip pat rinkimuose aktyviai jau nebedalyvaus, bet savo kandidatūros neatsisako.

Iki šiol vis daugiau balsų gauna Jimmy Carter, kuris, sakoma, kitoje vietoje vis kitaip apie tai patį dalyką kalba, bet žmoniu sutinkamas gana palankiai.

Italija rinks naują parlamentą

Italijos prezidentas paleido parlamentą. Nauji rinkimai gali būti birželio 20 d.

Spėjama, kad šiuose rinkimuose komunistai gali gauti daugiausia balsų, nes jie pasiskelbė jau esą "demokratiniai" — nepriklausau nuo Ma kvos, pasiryžę gerbti įvairiausias paskiro indovido ir visuomenės laisves, be to, remsią net ir religiją.

MOTINOS DIENA

Kiekvienais metais, gegužės mėnesio antrąjį sekmadienį švenčiame Motinos dieną. Šios šventės proga sveikiname visas motinas ir mūsų skaitytojas ir linkime joms daug laimės.

Tegu ši diena atneša visom motinom daug džiaugsmo ir tegu ji leidžia užmiršti visus rūpesčius ir motiniškus vargus. Tegu šią dieną išsipildo motinų troškimai ir viltys, sudėtos į jų vaikus!

PAVERGTIEJI LATVIAI KREIPIASI Į LAISVUOSIUS PABALTIEČIUS

Pavergtosios Latvijos krikščionys demokratai atsiuntė laišką, adresuotą laisvojo pasaulio latvių organizacijų pirmininkams, Estijos ir Lietuvos diplomatiniams atstovams ir Baltų Santalkai. Jame, tarp kitų dalykų, pabrėžiamas religijos persekiojimas okupuotoje Latvijoje ir įpėjama neklausyti priespaudos pagrazintojų propagandos.

Radio Liberty paduoda žinią apie Latvijos Krikščionių Demokratų Asociacijos laišką, be datos, spėjama parašytą 1975 m. gruodžio mėnesį, kuris dabar pasiekė Vakarų.

Laiškas yra adresuotas Latvijos Charge d'Affaires Washingtono Anatolijui Dimbergui, Laisvojo Pasaulio latvių Federacijos pirmininkui Uldžiui Gravai, Latvių Centrinės Tarybos Švedijoje pirmininkui Imantui Freimanui, Latvių Tautinės Federacijos Kanadoje pirm. Talivaldžiui Kronbergui, Estijos Pasiuntinybės šefui, Lietuvos atstovui Washingtono Juozui Kajeckui, Pasaulinė Baltų Santalkos pirmininkui Maidu Kari ir visiems "tikriesiems" latviams pasaulyje.

Laiško autoriai pasisako, kad jo tekstas buvo buvo pa-

ruoštas netrukus po to, kai slapta buvo paminėta Latvijos nepriklausomybės diena, lapkričio 18-ji, ir buvo išklaustos Radio Liberty, Voice of America ir kitų Vakarų radijo stočių transliacijos, paminėjusios šią sukaktį. Jie pastebi, kad Radio Liberty transliacijos yra sunkiai girdimos, nes labai trukdomos.

Asociacija kreipiasi į visus latvius, tarp kitko, ragindama juos gyventi dorai krikščioniškai, nes tai priartins Latvijos nepriklausomybės atstatymą.

Turtuolio Hughes testamentas

Praeitą savaitę buvo ras-tas neseniai mirusio keistuo-lio bilionieriaus testamen-tas, kuris perduotas Nevada-dos tei mui tvirtinti.

Testamentas yra ranka rašytas, jau pageltusio popierio ir kelia kai kurių abe-jonių, ar tai yra paskutinė jo valia.

Hovard Hughes turtas yra vertinamas 2.5 biliono dolerių. Jo dalis paskirta medicinos tyrimo institutams, labdarybės organizacijoms, dviem jo buvusioms žmonoms, bilionieriaus padėjėjams ir daugeliui paski-rų asmenų.

Šiuo metu dar aiškinama, ar tas testamentas nėra su-falsifikuotas.

Jei tesamentas bus patvirtintas, laimingiausias iš paveldėtojų bus buv. me-chanikas Melvin Dummar, kuris 1968 m. rado šį bilio-nierių sukrutintą Nevados tyruose, manė, kad tai koks valkata, parvežė į Las Vegas ir dar paskolino 25 cen-tus. Dabar jam testamentu palikta apie 125 milijonai dolerių.

Deja, M. Dummar nuo to-kios netikėtos stambios do-vanos jau susirgo — gavo nervų sukrėtimą...

Mirė rusų maršalas A. Grečko

Praeitą savaitę širdies priepuolio ištiktas Maskvoje mirė Sovietų S-gos krašto apsaugos ministeris maršalas Andrejus Grečko.

Šis 3.5 milijonų sovietų ginkluotų pajėgų vadas buvo didelis "detentės" priešininkas, pasižymėjo labai karingom kalbom ir, nebodamas šimtų bilijonų rublių iš-laidų, nepaprastai sustipri-no sovietų žemyno oro ir jūr-rų karo pajėgas, kurios kie-kybe pralenkė ir JAV gink-lavimąsi.

Jis kadaise buvo geras Ni-kitos Chruščiovo draugas, o vėliau visiškai ištikimas L. Brežnevui. Jis taip pat buvo pasižymėjęs kovo e prieš nacių Vokietiją Ukrainos fronte. Mirė sulaukęs 72 m. amžiaus.

Grečko vieton Sovietų Są-jungos krašto apsaugos mi-nisteriu paskirtas civilinis a muo Dimitri F Ustinov,

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJAI 80 METŲ

Tą dieną prieš 80 metų, kai dr. A. Domaševičiaus bute, Vilniuje, įvyko slaptas susirinkimas, padėtis Lietuvoje daugeliu atžvilgių buvo panaši į šiandieninę. Lietuva buvo Rusijos pavergta, lietuvių tauta engiama, laisvės žodis persekiojamas, patriotai kėlimi į kalėjimus ir tremiami į katorgas. Mūsų kaimyninės tautos nešė panašų jungą. Pati rusų tauta pergyveno caro valdžios sauvalę.

Nuo pat XIX amžiaus pradžios buv. Didž. Lietuvos Kunigaikštystės plotuose kartojo siūkimai ir neramumai, kurie kiekvieną kartą buvo žiauriai malsinami. Nepavykusių sukilimų dalyviai traukdavosi į Vakarų, organizuodavosi, leido spaudą, gabenjo slaptai į ją savo kraštą ir tuo būdu toliau vedė kovą dėl savo tautos laisvės. Šalia šviesuolių toje kovoje dalyvavo ir liaudies bei darbininkai, daugumoje jaunimas.

Kaip ir šiandieninėje Sovietų imperijoje, taip ir prieš šimtą metų kovos prieš de. potizmą priešakyje stovėjo inteligentija, rašytojai, tautos elitas. Taip atskirų tautų laikėsi kovotojų tėvynėje ir emigracijoje būta solidarumo ir gan glaudaus bendradarbiavimo. Daug emigrantų studijavo Vak. Europos universitetuose, perėmė iš Vakarų laisvės, lygybės ir brolybės idėjas ir svajojo perkelti jas į savo kraštus.

To laikotarpio moderni politinė idėja buvo socializmas. Nelegalios socialdemokratų organizacijos dygo kaip grybai po lietaus ne tik Vakarų Europoje, bet plito ir rytų link. 1892 metais įsteigė slapta lenkų socialistų partija (PFS), kuri siekė savo veiklą išplėsti ir į buvusios Rzeczpospolitos žemes, t. y. ir į Lietuvą. Į tai turėjo reaguoti "litvomanai", t. y. lenkiškai kalbą Lietuvos patriotai, ir lietuvių inteligentijos naujoji karta.

Kaip matome iš dr. K. Griniaus, S. Kairio ir K. Bielino atiminimų, ir kilusi mintis įsteigti Lietuvos socialdemokratų partiją, kurios programai priimti 1896 m. gegužės 1 dieną buvo sukvietas čia minimas susirinkimas. Tą dieną dr. A. Domaševičiaus bute susirinko dešimt socialdemokratų ir trys svečiai iš draugiškos varpininkų draugijos. Tai buvo labai miši kompanija: jauni gydytojai, ekonomistai, darbininkai, kurdai ir gimnazistai. Socialdemokratams atstovavo dr. A. Domaševičius, A. Moravskis, A. Birnėnas, A. Gulbinas, F. Korčmarčikas, R. Maleckis, J. Olechnavičius, P. Suknelevičius, F. Deržinskis ir K. Kasperovičius. Svečiai varpininkai buvo: dr. J. Bagdonas, dr. K. Grinius ir dr. S. Matulaitis.

Kaip priimtoji partijos programa rodo, liet. socialdemokratai, panašiai kaip ir lenkų socialistai, nuo pat pradžios nutarė atsiskirti nuo Rusijos. Tas tuoj pat sukėlė konfliktą su Rusijos socialdemokratais, kurie tuo laiku buvo dar nesuorganizavę, bet jau tada labai skersai pažiūrėjo į lietuvių darbininkijos separetistinį pajūdį. Lygiai ir lenkų socialistams nepatiko lietuvių planai išstumti jų organizaciją iš Vilniaus ir visos Lietuvos. Bet ta lietuvių socialdemokratų kova dėl lietuvių išlaikymo darbininkų tarpe nesukliudė lietuvių ir lenkų socialiams toliau bendradarbiauti kai kuriose veiklos srityse, kaip slaptai gabenant per sieną nelegalią literatūrą ir pan.

Lietuvos socialdemokratai spausdino užsienyje. dažnai bendradarbiaudami su varpininkais, lietuvių politinę literatūrą ir ją gabenoti platinti į Lietuvą. Pirmieji jų laikraščiai "Lietuvos Darbininkas" ir "Darbininkų Balsas" buvo labai patriotiški, bet tuo pat laiku — tolerantiški kitų tautų atžvilgiu. Tie laikraščiai ir atsiskaitymai siekė, kaip ir priimtoje programoje buvo užfiksuota, susitarti su Lenkijos, Latvijos ir Gudijos darbo žmonėmis išvien kovoti prieš juos vienus slegiančią prispaudą. Lietuviai ragino savo kaimyninių tautų socialistų partijas įsirašyti į savo programas taip pat panašius — demokratinės respublikos, atskirųjų nuo Rusijos — reikalavimus.

Nors lietuvių socialdemokratų solidarizavosi su Rusijos proletariatu, kolysisiu prieš carizmą ir už laisvę, bet lietuviams carizmo panaikinimas buvo tik priemonė nepriklausomybei atstatyti, o ne galutinis tikslas.

"Lietuvos Darbininkas" Nr. 3 (1899 m.) vedamajame rašė:

"Lietuvoje, kur sumaskolinimas eina dideliais žingsniais, tautinis klausimas turį didelę svarbą... Lietuvių tauta gerai jaučia maskoliškos valdžios prie paudą... politinė prispauda, pilna sauvalė ir caro valdininkų šlykščiausios elgesys stumia darbo klasę ir apskritai visą šalį į didžiausią vargą... įvairių nepriklausomybės ir savivaldos pasireikimų persekiojimas žadina (lietuviuose) maištingas mintis, prispaudėjų ir rusifikatorių neapykantą..."

Kovai prieš tą prispaudą buvo gimusi Lietuvos socialdemokratų partija. Nuėjusi ilgą kelią per pogrindį, kova: dėl laisvės, nepriklausomybės laikotarpį, svietimas okupacijas, — LSDP šiandien vėl stovi kovotojų dėl nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos priešakinėje pozicijoje. Jos eilėse, kaip ir anais laikais, inteligentija, jaunimas ir darbo žmogus.

KAI KURIE ŽYMESNIEJI LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS VEIKĖJAI

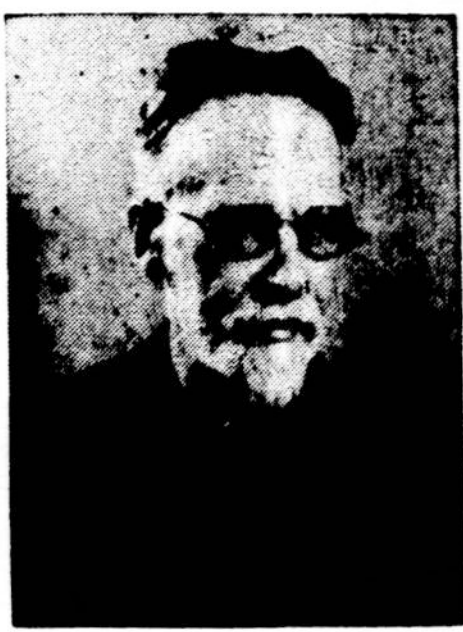
Dr. Andrius Domaševičius
(1865-1935)

Alfonsas Moravskis
(1868-1941)

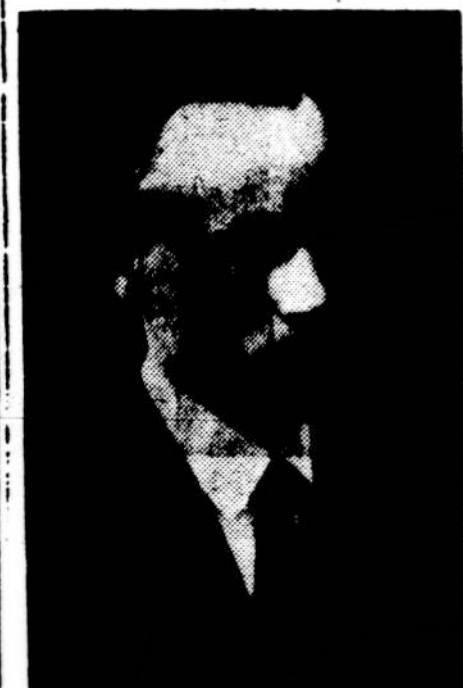
(1877-1967)
Vladas Sirutavičius

Mykolas Biržiška
(1882-1962)

Kipras Bielinis
(1883-1950)

Dr. Antanas Zvironas
(1899-1954)

VOKIETIJA

Iš socialdemokratų veiklos

Vokietijos Lietuvių Socialdemokratų Draugija (VLSDD) gegužės 1 dieną Bonnoje, iškilmingai minėjo Lietuvos Socialdemokratų Partijos (LSDP) aštuoniadesimt metų sukaktį. Šiai progai pritaikyta paskaita skaitė Jonas Glemža, ilgametis LSDP narys.

Po minėjimo sekė VLSDD visuotinis narių susirinkimas su valdybos bei revizijos komisijos narių pranešimais. Buvo peržiūrima ligšiolinė veikla bei diskutuojami ateities planai, buvo išrinkta nauja valdyba bei revizijos komisija ir du atstovai į Socialistų Internacinalo kon-

gresą.

Vakare Lietuvių Kultūros Draugija suruošė turtingą meninę programą.

Kasparas Dikšaitis išrinktas naujuoju "Minties" politikos ir kultūros žurnalo vyriausiu redaktorium. "Minties", kurį leidžia Lietuvių Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatūra, su savo trečiuoju numeriu pasirodys šią vasarą. Spausdinamas "Nidos" spaustuvių Londone.

Vokietijos Lietuvių Socialdemokratų Draugija vis papildo naujais nariais. Nereikia jų įtikinti ar prikalbinti, nes V. Vokietijoje stipriai reikiama socialdemokratų, šiuo metu jie net vadovauja

jos vyriausybei. Todėl suprantama, kad ir lietuvių jaunimo tarpe yra socialistų gerbėjų. VLSDD palaiko artimus ryšius su SPD (Vokietijų socialdemokratų partijos) centru Bonnoje, o daugelis partijos narių.

Draugijos narių yra ir tos

IŠ JAUNIMO VEIKLOS

Kaip Keleivyje jau buvo rašyta, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Ketvirtasis kongresas numatytas 1979 metų vasarą Europoje.

Oficialiai laiką ir vietą paskelbs kongreso komitetas.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Taryba savo posėdyje pritarė Kongreso ruošimui ir pasiūlė Vasario 16-s gimnazijos patalpas.

Anglijos Lietuvių Sąjunga siūlo pasinaudoti Lietuvių Namais Londone ir perremontuota Sodyba netoli Londono.

Be to, siūlosi kongresininkus priimti Hamburgo, Paryžiaus bei Belgijos lietuvių.

Tai tik pirmieji atgarsiai.

Spėjū, kad Kongresas įvyks Vokietijoje.

Į Kongresą nori įsijungti Skotijos senųjų ateivių jaunimo grupė bei Londono Lietuvos žydų jaunimas.

Į PLJ Ketvirtąjį Kongreso Komitetą iš Anglijos jau paskirti Bendruomenės atstovai Algis Silnickas, Sąjungos atstovai Aleksandras Vilčinskis, o Prancūzijos Bendruomenės — Sigita Kondrataitė.

Kaip iš pirmųjų atsiliepimų matoma, Kongreso idėja sudomino Europos lietuvių jaunimą bei lietuvių ysiuomenę.

Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga per Sekmines ruošia jaunimo suvažiavimą. Vasario 16 gimnazijos patalpose bus sukvietti buvę Vas. 16 gimn. mokiniai, tautinių šokių būreliai ir t.t.

R. S.

LIEPSNOSE DEGANTIS ROMAS KALANTA

Chicagiešis N. Kulys Keleivui rašytame laiške siūlo JAV nepriklausomybės 200 metų proga pastatyti paminklą "Liepsnose degantis Romas Kalanta", kuris primintų mūsų kovas dėl laisvės, o taip pat ir Amerikos. Tai būtų išliekantis pėdsakas, nes šia proga rengiami koncertai, šokių šventės ir kiti renginiai metų eigoje bus paminėti.

SUNKIAI SUSIRGO JONAS BARTASIUS

Sunkiai susirgo didelis Keleivio rėmėjas Jonas Bartasius (Bartosh). Jis gydomas šv. Pranciškaus ligoninėje Hartforde, Ct.

Mielam Keleivio bičiuliui linkime greičiau pasveikti ir grįžti namo.

ATOŠVAISTĖS IR ŠEŠĖLIAI M. VALIULAITIS

APIE „DEMOKRATINIUS KOMUNISTUS“ IR „NEPRIKLAUSOMAS“ KOMPARTIJAS

Prancūzų ir italų kompartijų vadų praėjusio rudenio deklaracija daugelyje galvų sukėlė nemažą sąmyšį. Pvm. mūsų gerai pažįstamas žurnalistas Gediminas Galva š. m. balandžio 17 d. "Drauge" visai nėra linkęs abejoti, kad Vakarų Europos komunistai iš tikrųjų "atsikilo nuo Sovietų rikiuojamo tarptautinio komunizmo, atmetę proletariato diktatūrą, na irinko demokratinį būdą kovoti ir tvarkytis". Galva net pakartotinai pasisako apie "demokratiškai nuitekusius komunistus", skelbdamas, kad jie išsėję "atviro kovos prieš komunistinės santvarkos prispaudą", ir stebėdamasis, kodėl Washingtona neima jų savo malonės glėbin.

Ne visi tačiau šitokios šnekos įtikinti. Tebūnie leista suabejoti tuo tariamo "pasirinkimo demokratinio būdu tvarkytis" nuosirdu, ypač, kad š. m. vasario mėn. įvykusiame prancūzų kompartijos suvažiavime šis "demokratinis būdas" buvo pasirinktas 1.700 balsais prieš nuli. Tebūnie leista suabejoti ir pačiu "demokratinio komunistų" savokos nuoseklumu, nes juk demokratija — tai laisvė individams ir įvairovei, o kumunizmas — partijos valstybės absoliutizmas individų bei įvairovės sąskaiton.

Praeitą savaitę šioje skiltyje dėstėme ir gynėme nuomonę, jog prancūzų bei italų kompartijų laikysena yra padiktuota grynai taktinių išskaičiavimų. Komunistai nori valdžios, tačiau Prancūzijoje ir Italijoje jie jos nepasiekė nei karu, nei revoliucija. Kas jiems belieka? Dalyvaoti parlamentinėje sistemoje ir tikėtis rinkėjų paramos. Kadangi nėra jokiu duomenų, liudijančių, kad rinkėjų tarpe būtų kokio nors pastebimesnio nepasitenkinimo pačia parlamentine valdymosi sistema, komunistai nebeitiki tos paramos laimėti šios sistemos įprastinių prakeikimų. Be to, neturint perspektyvų laimėti absoliučios daugumos, o geriausiu atveju, tik koaliciniu pagrindu su kitomis partijomis dalinti valdžią, komunistams būtų praeitišinga iš anksto toms kitoms partijoms, savo eventualiems partneriams, skelbti, kad jų galutinė ir tikroji intencija — jas likviduoti.

Vertinant prancūzų-italų kompartijų laikyseną reikšmę ir motyvaciją, svarbu nesusipalsti dviejų gana skirtingų klausimų. Vienas klausimas — tai ar šios kompartijos iš principo atsakė komunistui būdingos totalitarinės visuomenės doktrinos, ar, priešingai, tesiekia pastarosios įgyvendinimo "demokratinės" laikysenos manevrų? Nežiūrint Galvos samprotavimų viršminėtame ir kituose straipsniuose, atsakymas į šitą klausimą turėtų atrodyti visiškai nedvejotinas ir aiškus. Kitas klausimas sukasi apie tai, ar šabamos kompartijos bent dalinai atsispalaidavusios išrių (maskvinės) kompartij-

jos hegemonijos. Čia dalykai dar nėra visiškai aiškūs; galima teoretškai įsivaizduoti, kad šalia Maskvos ir Pekino kiek savarankiškiau kuriasi ir trečiasis — Paryžiaus-Romos — tarptautinio komunizmo centras. Jei toks procesas iš tikrųjų ir vykty, tai dar savaime nereikšty komunizmo "demokratinėjimo", kaip aiškiai liudija Pekino — beatodairiškiausio stalinizmo židinio — pavyzdys.

Tačiau smarkiai abejotina ir tai, ar prancūzų-italų kompartijos iš tiesų reikiakasi savarankiškai maskvinės atžvilgiu. Kai Amerikos Kisingeris pradėjo įspėjoti Vakarų Europos valstybes prieš vietinių kompartijų įsileidimą į vyriausybę, Maskva (o taip pat ir kėurie europiečiai) ėmė šauktis Helsinkio ir barti amerikiečius už kišmės i ne savo šalies reikalus. Formaline pame šitoks protestas turi pagrindo. Ragindamas europiečius saugotis tam tikros politinės partijos pakluvimą į valdžią, Kisingeris iš tiesų kalbėsi kalbamas "kišimusi" į kitų valstybių reikalus.

O ką gi galima būtų pasakyti apie Maskvos kišimasi į Vakarų Europos reikalus vietinių kompartijų pagalba? (Pastebėkime, kad arie sovietu intervenciją į Rytu Europos valstybių gyvenimą visiškai ir nebekalbama — Helsinkio aktais jos tvirtai ir nedvipramiškai patikėtos Maskvos "globai"). Šičia, gal būt, ir elūdi Marchais-Berlinguer deklaracijos prasmė: sudarydamas išpūdi, kad prancūzų-italų kompartijos yra tikrai savarankiškos, ji Maskvai suteikė skratę dar smarkesniems infiltracijos žygiams į Vakarų Europos politinį audinį. Be to, kadangi tos Vakarų kompartijos dabar jau yra "neori-klausomos", Maskva Helsinkio akto požiūriu igana formaliai teisinga argumentą prote tuoti prieš JAV-bū esamas ir dar galimas pastansas tu nartiū įsagalėjimui sustabdyti. Ta prasme tokios deklaracijos, kaip Marchais-Berlinguer, Maskvos politikai yra rafinuotai parankios.

Idomu, kad panašių žesutų "nepriklausomybės" patreikšti neseniai ėmėsi ir britų bei ispanų kompartijos. Kai pusmečio bėgyje viena po kitos tampa "savarankiškomis" visą savo gyvenimą akiai Kremliai tarnavusios kompartijos, reikškins vertas susimąstyti. Šioje šviesoje Kisingerio įspėjimai atrodo rimti ir netikėtai įžvalgūs.

Mūsų anksčiau minėtam komentatoriui (ir beje, neiam vienam) tačiau neaišku, kodėl Kisingeris toks pikta: Vakarų Europos "nepriklausomoms" kompartijoms ir toks draugiškas Kremliaus ir jo "priklausomoms" Rytų Europos kompartijoms. Šios mislė; gvil-denimo imsimės kitą savaitę.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovai Rytų Europos Socialistų Unijos konferencijoje 1961 m. Romoje. Iš dešinės į kairę: Jonas Glemža, Juozas Vilčinskis ir Vilčinskienė.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

"NEKOMBINUOSI — NEGYVENSI"

"Sovietinio turto grobstymuojant ir apskaičiuojant mas ypač pavojingas nusikaltimus". Taip rašo Julijonas Mikalauskas, vadinamas okupuotos Lietuvos vidaus reikalų ministru, savo straipsnyje, pavadintame "Socialinė nuosavybė — neliečiama" grobstomos statybinės (Komunistas, 1975 m. Nr. 12)

Toliau straipsnio autorius rašo: "Daugiausia grobstymų paplitę žemės ūkyje. Iš bendro respublikoje užregistruojamų grobstymų skaičiaus beveik kas ketvirtas išaiškintas šioje liaudies ūkio šakojė". Po šio pasisakymo eina tenisa eilė išvedžiojimų, kodėl tai vyksta žemės ūkyje, nes ten esanti nepakankama visuomeninė kontrolė socialistinei nuosavybei apsaugoti. Dėl pačios kontrolės trūkumų rašoma: "Kasmet LTSR Vidaus reikalų ministerija ir jos organai vietose rengia profilaktinio pobūdžio priemonės: patikrinimus, masinius reidus (kratas. E.). Tai pagal tradiciją daroma pavasario sėjos ir derliaus nuėmimo metu. Šiuose masiniuose reiduose, be milicijos pareigūnų, dalyvauja liaudies kontroleriai, draugininkai (asmenys, kuriems rotaciniu būdu kolektyviai pavesta dienų ir naktinių sekti reikšmingus jų gyvenamojoje apylinkėje. E.), netinai milicijos darbuotojai, daugelis kitų aktyvistų. Šių metų (1975. E.) pavasario sėjos reidų išaiškinta 54 materialistinių vertybių grobstymo atvejai. Buvo iškeltos 32 baudžiamosios bylos ir patraukti atsakomybėn 57 asmenys".

Prie turto grobstymo priklauso ir grūdų dingimas iš aruodų, pinigų pasisėmimas iš kasos, neužpajamuoti turtų, ypač gyvulių, prieauglių, nuoraišmai neva kritusių gyvulių, įsiųngimas iš privačių asmenų gyvulių, įvairių įrengimų, mechanizmų ir kt. Tai vis esą nepateisinami grobstymai, išėina iš piktnaudžiavimo. Grobstymo eilė eina toliau: "Ukmergės rajono Martinonių kolūkis sudarė sutartį su klajojančiais amatininkais, kad pastarieji pagamintų įvairių metalo gaminių: ežžių, girdyklų ir pan. Vertėtos atliko užsakymą... iš pavogto metalo". Iš straipsnio matyti, kad kolchozai — rašoma ūkiai — "pusvelčiumi pardavė privatiems asmenims įvairių markių traktorių bei kitą techniką".

Pereidamas prie pramonės įmonių, Mikalauskas pirmoje vietoje randa, kad daugiausia turto grobstymų vyksta mėsos ir pieno pramonės įmonėse. Kai kurios lengvosios pramonės įmonės grobstoma žaliava, pusfabrikačiai ir gata produkcija. Prekybos įmonėse, ypač stambiose, pvz. Švenčionių bakalejos prekybos bazėje, buvo išaiškintas 880 tonų cukraus trūkumas. Pabrėžęs universalios parduotuvėje stigo 59,000 rublių. "Kaip mažmeninėje prekyboje, taip ir visuomeninio maitinimo įmonėse dar neįgyvendinti klientų apgaulinėjimo faktai, apsveriant, ap-

CHICAGO, ILL.

Chicago Tribune pasmerkė sen. F. Savicką

Dienraštis Chicago Tribune balandžio 4 d. išspausdino senatorių Franką Savicką smerkiantį straipsnį. Jis smerkiamas dėl to, kad nevykdė savo pareigų, kad nuo 1973 iki 1975 metų nedalyvavęs 184% Illinois seimelio posėdžių, o 1973 metais — 21%.

Mums, lietuviams, yra svarbu, kad pirmas lietuvis būtų išrinktas Illinois senatorium. Juk mes ilgiau nei 50 metų kovojom ir reikalaujome iš demokratų partijos vadovybės pripažinti teisę, kad lietuvis būtų išrinktas į valdinį postą.

Aš nepatenkintas, kad Chicago Tribune apkaltino ir pasmerkė sen. Franką Savicką.

Senatoriaus pareigos yra labai svarbios, nes senatas priima naujus arba pakeičia senus įstatymus. Aš taip pat nenorėčiau tikėti, kad sen. F. Savickas padarytų lietuviams meškos patarnavimą, nedalyvaujamas svarbiuose senato posėdžiuose. Mes buvome patikėję ir patikime, kad mūsų tautietis sen. Franka Savickas gins mūsų interesus, apgins ir mūsų Marquette Parko lietuvių koloniją.

Adv. Charles P. Kal

PRAGARO NEREIKIA IESKOTI

"Pragaro nereikia ieškoti kitame pasaulyje. Mes galime įrodyti, kad pragaras yra dar tarp gyvųjų: Kremliaus organizuotas ir nuo 1918 metų palaikomas pragaras Sovietų Sąjungoje".

Taip rašo prof. Stefan T. Possony savo studijoje apie šiuos dienų Sovietų S-gos politinius kalinius. Ta studija išspausdinta "Case Studies on Human Rights and Fundamental Freedom, A World Survey" I tome.

Antrame tome yra apie 100 psl. studija "Discriminacija ir valdžios saulaviavimas Sovietų Sąjungoje (autorius dr. Walter Dushnyk), kuriai apščiai panaudota ir lietuoniškos literatūros, tarp jos ir Eltos leidiniai.

IŠ 28 KNYGŲ 7 GAVO PREMIJĄ

Algimanto Mackaus knygų leidimo fontas yra išleidyto 28 knygas, iš kurių 7 yra premijuotos. Šiemet klubas išleis Australijoje gyvenančios Aldonos Veščionaitės eilėraščių rinkinį "Žodžiai kaip salos" ir Bronio Railos essay rinkinį bendravimo su kraštu temomis "Bastūno maišta: arba priešpaskutinis do-re-mi".

Tolimesnėje ateityje numatyta išleisti Petro Klimo dienoraštį iš 1915-1919 metų, Juliaus Kaupo raštus ir kt.

Klubo nario mokestis \$25. Klubo adresas: G. Vėžys, 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

jungos "demokratią", kuri viena tesanti "tikroji" ir garantuojanti piliečiams įvairiausias politines ir kitokias laisves.

Iš čeki to burnos tokį meklė į padanges Sovietų Są-

VYTAUTO K. JONYNO IR IRENOS GRIEŽĖS DAILĖS PARODA BOSTONE

Dailininkas Vytautas K. Jonynas ir dailininkė Irena Grižė - Jonynienė savo darbo studijoje New Yorke. Sienoje matomas Irenos tėvelio Stasio Grižės - Jurgelevičiaus portretas.

Lietuvių menininkų dailės parodų Bostone per eilę metų yra buvę gal ir nedaug, mažiau kaip ir aukštesnio lygio koncertų. Kone visi žymesnieji dailininkai rodė čia savo darbus, bet žinoma, ne visi susilaukė įvairių publikos entuziastinių sutikimų, nors jų kūriniai meninių požiūriu būtų buvę ir labai vertingi. To nereikia ne laukti.

Bet, štai, balandžio 24 ir 25 dienomis So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje vykusio dailininkų Vytauto Kazimiero Jonyno ir Irenos Grižės-Jonynienės paroda, galima sakyti, turėjo jau iš anksto garantuotą pasisekimą. Ir ne tik dėl to, kad abu Jonynai yra buvę beveik "bostoniškiai", ar kad Vytautas K. Jonynas yra išgarsėjęs dar ir savo smailiu žodžiu bei spalvingu gyvenimu. Daug arčiau tiesios, kad — "darbas meisterių giria".

Dėl to ir Vytautą K. Jonyną sunku būtų įveikti organizuotu piketavimu, anoniminiais laiškais ar net ir petardėmis slapta pakišus po lova... O negi dabar iš piktumo imsi ir sugriauti jo įrengtas Washingtono ir Romos kopulijas, nuversiti nuo pjedestalo Kennedypuerto viešnuolyno Mariją, sudeginti

su Jonyno pirminiais darbais, kaip ir vėliau pasireikusių Ars sąjūdžio grafikų Petravičiaus, Valiaus, Augiaus ir Rato, prasidėjo reto originalumo lietuvių grafikos klestėjimas. Tas polėkis buvo tiek gaivalingas, kad ir iki šios dienos užtinkame ty menininkų įtakos gyvų atgarsių net tik lietuvių grafikoje išėjimoje, bet taip pat ir dabartinėje Lietuvoje.

Šiandien jo grafikos darbai, kaip ir čia išstatyti eksponatai, nereprezentuoja viso jo nuėjo ir sudėtingo kūrybinio kelio. Jo gabumai reikšiami ir vitražuose, ir šėninėje tapyboje, ir akvarelinėje, ir skulptūroje. Dekoratyviniuose menuose jo išradimų gaivalingai įvairuoja pagal paskirtį ir vartojamas medžiagas. Ir šioje parodoje išstatyti eksponatai liudija jo virtuoziskumą.

Nedaug tėra menininkų, kurie, be savo kūrybinio darbo, imasi dar ir kokios visuomeninės veiklos ir turi joje nuopelnų. Vytautas K. Jonynas jų turi. Pakanka mai didelis nuopelnas yra jau vien Freiburge dailės mokyklos — Ecole des Arts et Metiers — įsteigimas. Jei šiandien mes turime gyvybingą lietuviškų tradicijų dailininkų atžalyną, tai ar nebus tos mokyklos nuopelnas? Aš nesakau, jeigu tos mokyklos nebūtų buvę, tai mūsų gyvenime būtų likusi tik tuštuma. Mes, gal būt, vistiek turėtume Viesulą, bet tikriausiai jis būtų visai kitoks ir vargu būtų piešęs savo seriją lietuviškų dainų motyvais. O liadiuskasis Ignas įrgi subrendo Freiburge. Per Freiburgo mokyklą mes išsaugojom ir lietuvių dailės palikimą, o ne tik porą iš tėvynės išsivežtų atsarginių batų lagaminėly. Tai gi ar dėl to nepriklauso V. K. Jonynui kreditas?

DAILININKAS VIKTORAS VIZGIRDA:

Vytautą Kazimierą Jonyną aš pažįtu geriau negu savo tėvą. Ir ne todėl, kad jo barzda yra tik truputį trumpesnė už mano tėvo barzdą, bet — kad mano tėvas mirė dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir mažai jį prisimenu, o Jonyną pažįstu dar iš Mėno mokyklos laikų. Šis tada garbanotų plaukų jaunikaitis nevaikščiojo Meno mokyklos koridoriuose, o tiesiai lakstė dūko. Iš antrojo aukšto nusliuogdavo žemyn laiptų turėklais ir net nebuvę galima nuspėti ką nors ilgiau su juo pasikalbėti. Vėliau, baigęs Kauno Meno mokyklą, išvyko į Paryžių. Paskui teko susitikti jau su jo kūryba 1932 m. surengtoje Ars kolektyvo parodoje. Tada V. K. Jonynas buvo jau subrendęs, originalus, individualaus braižo ir stiliaus menininkas.

Kai daug triukšmo sukėlė Ars kolektyvas savo manifeste ypatingai pabrėžė liaudies meno vertę, tai Jonynas, vienas iš ryškiausių Ars kolektyvo grafikų, dar žymiai anksčiau, prieš parodą, jau buvo atkreipęs dėmesį į lietuvių liaudies meno palikimą. Šventieji, madonos, piemenėliai su liadiės raiziniuose paskaitojančiais simboliais jau buvo jo medžio raizinių motyvai.

Gilines studijas Paryžiuje ir įsisavinęs akademiskai tobulą grafikos techniką, jis savo kūryboje demon-travo ir liadišką tematiką, ir kartu meistriską medžio raizijos virtuoziskumą.

Su Jonyno pirminiais darbais, kaip ir vėliau pasireikusių Ars sąjūdžio grafikų Petravičiaus, Valiaus, Augiaus ir Rato, prasidėjo reto originalumo lietuvių grafikos klestėjimas. Tas polėkis buvo tiek gaivalingas, kad ir iki šios dienos užtinkame ty menininkų įtakos gyvų atgarsių net tik lietuvių grafikoje išėjimoje, bet taip pat ir dabartinėje Lietuvoje.

Šiandien jo grafikos darbai, kaip ir čia išstatyti eksponatai, nereprezentuoja viso jo nuėjo ir sudėtingo kūrybinio kelio. Jo gabumai reikšiami ir vitražuose, ir šėninėje tapyboje, ir akvarelinėje, ir skulptūroje. Dekoratyviniuose menuose jo išradimų gaivalingai įvairuoja pagal paskirtį ir vartojamas medžiagas. Ir šioje parodoje išstatyti eksponatai liudija jo virtuoziskumą.

Nedaug tėra menininkų, kurie, be savo kūrybinio darbo, imasi dar ir kokios visuomeninės veiklos ir turi joje nuopelnų. Vytautas K. Jonynas jų turi. Pakanka mai didelis nuopelnas yra jau vien Freiburge dailės mokyklos — Ecole des Arts et Metiers — įsteigimas. Jei šiandien mes turime gyvybingą lietuviškų tradicijų dailininkų atžalyną, tai ar nebus tos mokyklos nuopelnas? Aš nesakau, jeigu tos mokyklos nebūtų buvę, tai mūsų gyvenime būtų likusi tik tuštuma. Mes, gal būt, vistiek turėtume Viesulą, bet tikriausiai jis būtų visai kitoks ir vargu būtų piešęs savo seriją lietuviškų dainų motyvais. O liadiuskasis Ignas įrgi subrendo Freiburge. Per Freiburgo mokyklą mes išsaugojom ir lietuvių dailės palikimą, o ne tik porą iš tėvynės išsivežtų atsarginių batų lagaminėly. Tai gi ar dėl to nepriklauso V. K. Jonynui kreditas?

Salia Jonyno čia eksponuotos kūrybos matome ir dailininkės Irenos Grižės labai spalvingas pasteles. Kalbėti apie moterį jau yra žymiai sunkiau. Čia ne visada dera prisiminti praeitį, skaičiuoti metus ir per juos susikrypčius nuopelnus, nes vien gimimo dienos paminėjimas gali kenksmingai susidinti aptariamą asmenį. Bet šiuo atveju reikia pabrėžti, kad čia savo kūrybą ras kūrybinis individas, ir rodanti Jonyno gyvenimo taktiką ją reikia priimti.

Kadangi šios parodos abu dalyviai, kaip tapytojai, yra labai individualūs ir skirtingi vienas nuo kito, tai labai prašyčiau vyro nuopelnų nepriskirti žmonai. Irenos Grižės kompozicijose, jeigu labai norite, galite surasti liūto galvą, bet ir su padidintu stiklu nepamatysite kokių nors svetimo braižo pabrūkimų ar pakoregavimų. Vytautas K. Jonynas gal ir duoda savo žmonai kokių patarimų, bet, kaip jos darbai rodo, ji jo neklauso. Kaip ir aš savo žmonai neklausau. Ji yra atskiras kūrybinis individas, ir rodanti Jonyno gyvenimo taktiką ją reikia priimti.

palydovė Irena iš tikrųjų yra labai jauna dailininkė, palyginus su barzdociu. Ji ir viešumoje dar ne taip seniai pradėjo reikštis, nors meno studijas išėjo dar gyvendama Bostone. Na, o jau pirmųjų jos parodų teigiami įvertinimai bei šiais metais gauta premija liudija jos kūrybos vertę.

I. Grižės paveikslai — tai spalvingi tapiniai. Sakyčiau — žaismingi. Jos technika yra išradinga. Beieškodama spalvų ir formų išraiškos, ji sunaikina įprastą palvotų pieštukų braižą. Tenka susimąstyti, kokios rūšies dažai čia vartojami. Ankstyvesnieji jos darbai buvo didelio formato aliejinė tapyba, niuresnių ir prigiesintų spalvų, o dabartiniam periode ji praeidėjo. Ir keista, kad mažame formate jos technika yra daug laisvesnė ir nepažabota, negu didelė e drobėse. Kur yra daugiau vietos pasišvaistymui su teptuku.

Dabarties izmų ir srovių karštingėje tenka nustatyti, kokiai klasei I. Grižės darbai priklauso. Manysčiau, kad tai individualūs ieškojimai. Tai abstraktinis menas, kada ieškoma būdų savo vidaus balsui išsakyti.

Grižės kūryba yra gryna tapyba, nors jai ne visada apčiuopiama naudoja tapytojų-spalvininkų išbandytus metodus, kada sugretintos kontrastingos spalvos viena kitą sustiprina. Bet jos švelnūs ir čia pat šilmais labai intensyvūs tonai taip supintai ir sukomponuoti, kad pačios skaidriausios ir stipriausios dėmės turi daugiau vaizdinės jėgos, negu dažas išneša.

Kai susiduriama su abstraktiniu menu, tai daugiui pirmiausia kyla klausimas: o ką tas paveikslas vaizduoja, kas jame nupiešta? Patariau nieko jame neieškoti — nei baldų, nei giminių. Žiūrėkite į jį ir klausykitės plokštelių muzikos... Ir jeigu jums pavyks išsiaiškinti, kieno portretas ar koks upeilis yra atvaizduotas Bruknerio simfonijoje, tada gal ir abstraktiniame paveiksle įžiūrėsit apčiuopiamus daiktus, kurie tinka jūsų buto papuošimui.

Jeigu mes galime aukštininkai ant žolės ir žiūrimė debesis, tai visados ten galime žiūrėti ir liūtą, ir kupranugarį. Taip ir I. Grižės kompozicijose, jeigu kam būtina reikia turinio, gerai įsižiūrėjus, gal bus galima atpažinti Vermonto pavasarinis kalnelius ir slėnius, upelio dugno akmenėlius ar ranką su septyniais pirštais, kurie sliuogia per saulės nublizgintą moters nugarėlę. Jeigu tokį vaizdą jums pavyks pamatyti, tai kuo greičiausiai paveikslą pirkite ir neškitės namo.

Kadangi šios parodos abu dalyviai, kaip tapytojai, yra labai individualūs ir skirtingi vienas nuo kito, tai labai prašyčiau vyro nuopelnų nepriskirti žmonai. Irenos Grižės kompozicijose, jeigu labai norite, galite surasti liūto galvą, bet ir su padidintu stiklu nepamatysite kokių nors svetimo braižo pabrūkimų ar pakoregavimų. Vytautas K. Jonynas gal ir duoda savo žmonai kokių patarimų, bet, kaip jos darbai rodo, ji jo neklauso. Kaip ir aš savo žmonai neklausau. Ji yra atskiras kūrybinis individas, ir rodanti Jonyno gyvenimo taktiką ją reikia priimti.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Blogai, Maiki... Prastas reikalas...
— Kas bloga? Koks tas prastas reikalas?
— Jeigu šitaip bus, tai mes Lietuvos iš rusko nevalios jau neišvaduosime.
— Kodėl? Juk visada būdavai toks optimistas ir toks karingas, o šandien jau visiškai liūdnam pragyda.
— Aš, Maiki, vakar vakare įsitikinau, kad mūsų vargonizacijų apicierių tarpe nėra vienybės. Jie, Maiki, išvedę mus į vainą, vienas savo šoble rudo mums kelią į žiemus, kitas į pietus, trečias į dangų, o ketvirtas stumia tiesiai į peklą. O paskui dar visi taip savęs faituoja. Šitaip jokios vainos neišgrajysi.
— O kur tu tokius reiškinis pastebėjai?
— Matai, aš vakar nuėjau į Piliečių klubą užkasti lietuviškos pica, kurią sako dabar visi patriotai valgo. Taigi, sėdžiu pirtais tasydamas teslą ir užgerdamas spranguma gyvatine, o greta prie kito stalo — keturių mūsų vargonizacijų priekšėdų skodas, taip pat su gyvatinės pavilgymu. Vot, tas jų skodas mane ir nusmūnino.
— O kas čia ten atsitiko?
— Pradžioje, Maiki, jie ilgai ant picos blyno, kaip ant mapos, šakute ilgai vedžiojo, vis paženklindami, kur per trečią svieto vainą eis ruskis, kur žygiuos dai nuodamas vokietis, liei kur nujos tukas ir kaip iš dangaus ant Kremliaus stogo nusileis amerikonas. Bet kai priešo prie Lietuvos, čia ir prasidėjo velniava, kokios aš, Maiki, iš tilgentų dar nebuvau oirdėjęs.
— O dėl ko jie susiginėjo?
— Pirmiausia, Maiki, pairo zvana dėl to, kuris pirmas ives savo vaiską į Vilnį. Paskui — koki parėdka. Lietuvoje padarviti. O dar no cūkėnio gyvatinės. Jie taip įsispireino, kad ir Lietuva, ir vaina visai užmiršo. Vienas iš emė rėkti: "Ar atsimeini, kas tu buvai Lietuvoje? Pieška! O čia nori valdyti viš Ameriką ir visus mūsų Pondus! To aš neprireisiu!" O tada jam kitas sako: "Na, o ar atsimeini, kaip tu nešei pro Stalino

NUTRAUKITE KAUKES ŠNIPAMS!

1976 m. sausio pirmomis lę, traukit atsakomybės pardienuis Maskvos automobitinius biurokratus, kurie tyliu fabriko "Lichačev" rajone buvo išmėtyti lapeliai, pasirašyti NTS — Narodno-Trudovoj Sojuz (Liaudies Darbo Sąjunga). Lapeliai pašvesti visuomenės padėčiai Sovietų Sąjungoje jos KP XXV suvažiavimo išvakarėse. Lapeliai taip skamba: PILIEČIAI! SS KP XXV-sis suvažiavimas — tai dvdešimt penktoji grandis mūsų kraštą sukausčius diktatūroje.
Mūsų valstiečio darbą kompartija pavertė pačiu juodoju, pačiu nedėkinguoju darbu. Krašto maitintojas tapo bežemių bernu, baudžiauninku be paso. Jis negali pats spręsti dėl savo darbo. Nejam priklauso net ir jo dirbamasis plotelis — kiekvieno meto valdžia gali jį atimti. Jis stumiamas kaip šachmatų "pieška": jeigu nori išvažiuoti, neduoda paso; jei nori pasilikti, kelia jį į masines gyvenvietes. Už elgetišką atlyginimą jis arija svetimą lauką daugel kartų apmokėtu, bet dar vis ne jam priklausančiu inventoriumi.
Mūsų darbininkas, kurio vardas kraštą valdo kompartija, jos monopolio pavergtas. Pasisavinę šeiminko vardą, CK ir Politbiuras sprendžia: visų ir kiekvieno likimą. Nuo virškapitalistų valdžios nėra kur pabėgti, prieš ją negalima streikuoti, ant jos negalima skystis. Žmogus yra pavergtas sraigtelio mašinoje, valdomoje nudvasinto aparato. Be prošaitės yra jo ateitis. Sunkus moterų darbas griauia visų sveikatą ir šeimą. Darbo nuveidinimas, nevilts, gyvenimo tuštuma ir sutryptas žmogaus savigarba stumia į abūjumą ir girtavimą.
Inteligentija verčiama būti režimo tarnaitė. Jos tradicinis uždavinys yra būti visuomenės protu ir sąžine. Tuotarpu ji verčiama teisinti, stiprinti ir garbinti diktatūrą. Mokslas, kultūra, švietimas, įstatymai, etika — viskas turi tarnauti partijos interesams, stiprinti jos beribę įtaką krašte, platinti jos įtaką pasauliui.
Aplipėsti ūkininkai: jiems atimta teisė laisvai dirbti ant savo žemės. Aplipėsti darbininkai: jiems atimta teisė į prasmingą darbą. Aplipėsti inteligentija: jai atimta teisė į nepriklausomą mintį. Aplipėsta visa tauta: jai atimtos tr: dicijos, tikėjimas, savigarbė, gerbūvis, disponavimas savo likimu.
Liaudies Darbo Sąjunga kovoja už tai, kad ūkininkas būtų savo žemės šeiminku. LPS kovoja už tai, kad žmōnės taptų savo krašto ir jo atities šeiminkais. Apjungdama atskiras pastangas, sutekdama išlaikytus žygius, LPS organizuoja vieningą frontą. Jau kartą komunistų partija turėjo trauktis atgal kai XX suvažiavime pripažino Stalino eros nusikaltimus. Reikia ją priversti trauktis ir toliau, iki kapituliacijos prieš žmonių valią.
Piliečiai! Palaikykite Liaudies Darbo Sąjungą, jos kovoje už išsilaivimą iš vienkartinės diktatūros.
Protestuokite prieš sauva-

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendri informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikėte reikį pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašoma siųsti tiesiog šio adresu:
Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Boston Five Building
1895 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Skaityto Tamstos teisės patarimus. Esu labai susirūpinęs savo palikimo reikalais. Turiu giminę Lietuvoje. Siunčiu jiems daug siuntinių, ir jie jais labai patenkinti. Suprantu, aš jų gyvenimą, ne aš labai gerai pažįstu bėdėkūkus. Tačiau aš jau esu per 70 metų amžiaus ir labai noriu savo reikalus sutvarkyti.

Štai mano klausimas: ar reikia parašyti giminėms į Lietuvą, kiek pinigų palikta jiems "trust"?

Keleivio skaitytojas
Illinois.

Atsakymas

Patarčiau Tamstai nieko apie sumą giminėms nerasyti. Tam ta nežinau, kiek pinigų liks ir kiek tu pinigų pačiam prireiks. Tai vienas dalykas. Antras — laikai iš užsienio, kaip Tamsta žinai, yra cenzūruojami, ir žinios pateikiamos atitinkamoms įtaigoms. Toks dalykas nėra Tamstos giminų naudai. Nėra reikalo, kad kas žinotų, kiek Tamstos giminėms bus siunčiama ateity.

Nežinau, dėl kurios priežasties Tamsta nori tokias informacijas savo giminėms suteikti. Manau, kad Tamsta nori tai padaryti todėl, kas yra buvęs Salvatore Maranzano, vadinamas Il Capo di Tutti Capi, kuris 1931 m. rugsėjo 10 d. nužudęs 40 savo konkurentų.

ATSIUNTĖ PAMINETI

Lietuvių tautos ir valstybės istorija. III dalis, redagavo Vincentas Liautėčius, 297 psl., labai daug iliustracijų. Kaina \$5.00. Išleido JAV I B švietimo Taryba (A. Kareiva, 7030 So. Rockwell St., Chicago. III. 606 29).

Tai istorijos vadovėlis lietuviščių mokyklų XI kl. (VII kl.).
The Lithuanians in America 1651-1975, 175 psl., išleido Oceana Publications, Inc., Dobbs Ferry, N. Y. 10522.

Tai Algirdo Budreckio parašyta knyga, skirta amerikiečių vidurinių mokyklų ir kolegijų studentams, gyvenančius Lietuvoje.

AUKOKITE TAUTOS FONDUI!

Prašome iškirpti ir pasiųsti su Jūsų auka

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti

aukoju \$

Vardas ir Pavardė

Pilnas adresas

Aukos prašoma siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc.

Kadangi mažai advokatų yra Amerikoje, kurie supranta mūsų žmonių okupuotoje Lietuvoje padėtį, tai reikia labai nuodugnai juos painformuoti, kad jie galėtų testamentus surašyti tokiu būdu, kad būtų naudos tiems, kam turtas yra paliekamas, o ne sovietams.

Ką tik gavome

Kinija — Azijos milžinas. Parašė 20 metų Kinijoje gyvenęs Petras Urbaitis. Toje knygoje ne tik daug įdomių informacijų apie Kiniją, bet ir daug spalvotų ir kitių iliustracijų. 362 psl., kaina \$15.00.

Lietuviškoji išeivija. Parašė M. Krupavičius, 140 psl., kaina \$3.00.

Liūdnam linguoja lelija. Petronėlė Orintaitė poezijos rinkinys. 152 psl., kaina \$2.00.

An Immigrants Story. by Arūnas Vitkauskas, 192 psl., kaina \$3.75.

Joje yra 27 autorių poezijos, prozos ir kitokio žanro kūrybos bei straipsnių. Tarp paskutiniųjų įdomūs dr. Vinco Maciūno apie rašytoją Vaižgantą, Bronio Railos apie Magny restorano vakarėnės, į kurias rinkdavosi pranešėjų rašytojai, poetai, kritikai, žurnalistai ir kt.

Lietuvių literatūros istorija. II tomas (apima 1907-1928 m. laikotarpį), parašė Pranas Naujokaitis, 582 psl., kaina \$10. Graži dovana kiekvienam. (Keleivys dar galima gauti ir pirmąjį toma, kaina \$10.).

Lietuviškoji skautija. Parašė Petras Jurgėla. Tai 832 psl. su daugybe iliustracijų knyga, kurioje išsamiai pavaizduota Lietuvos skautų veikla nuo 1917 metų iki šiuo dienu. Kaina \$12. Ji yra gera dovana ne tik skautų bičiuliams.

Atspindžiai ūkanose. — Vntauto Alanto novelės, išleistos Bostone 1976 metais. Katalai prisikabinę prie palikimo, arba kad valstija Liet. Enciklopedijos spaustuve, kaina — \$6.00

The Brothers Domeika tai vadinasi "escheat". Kad liudo Dovydeno anyaka, to išvengtumėte, patariu sudaryti testamentus (du). Vienam mirus, kadangi visas turtas yra abiejų vardu, vietiek "probate" nebūtų reikalingas. Tačiau, jei abu mirtumėte kartu arba čia aktualiom visuomenės "paskutiniam" iš jų u mirus, toks testamentas būtų labai svarbus.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO
DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Liepos 14 — \$1045.00	Rugsėjo 16 — \$725.00
Liepos 28 — \$1045.00	Rugsėjo 30 — \$750.00
Rugsėjo 1 — \$925.00	Gruodžio 22 — \$875.00

Dvi naujos grupės su Varšuva (4). Krokuva (2), Vilnium (5), Druskininkais (2).

Birželio 20 ir rugpjūčio 8 — kaina \$1136.60

Prie šių grupių galima jungtis ir iš kitų miestų su papildomu mokesčiu New Yorke.

REGISTRUOKITĖS IS ANKSTO — VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANSATLANTIC TRAVEL SERVICE

South Boston, Mass. 02127

393 West Broadway, P.O.Box 116

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniūtė

Air fares subject to changes and government approval.

Vietinės žinios

Sandaros Moterų Klubas rengia 28-tąjį metinį

BANKETA

NAŠLIŲ KARALIENEI PAGERBTI

Banketas įvyks 1976 m. gegužės mėn. 16 d. 4 val. popiet
So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje
(368 W. Broadway, So. Bostone)

Vyriausia šeimininkė M. PLEVOKIENĖ ir renginio
narė H. RUTĖ su padėjėjomis deda visas pastangas sve-
čius ir viešnius skaniai ir šaliai pavaišinti ir karštais geri-
meliais pagirdyti.

Po valgių bus šokiai, geram orkestrui grojant. Bus
ir bufetas.

Tad visus — jaunus ir senus, vyrus ir moteris, iš Bos-
tono ir jo plačių apylinkių — maloniai kviečiame praleis-
ti su mumis malonų vakarą.

Iki pasimatymo gegužės 16 d. 4 val. popiet mūsų
bankete!

Rengėjos

Remkim Kento universiteto stipendijos fondą

Vėl kreipiamės į lietuvių Kent State universitetas
spaudą, organizacijas, drau- yra valstybinis Ohio valstijos
gijas, taip pat ir į pavienius universitetus netoli nuo Clev-
asmenis, prašydami paremti eland'o miesto. Jame jau ke-
Kent Valstybinio Universite- leri metai yra dėstoma lietu-
to Lituanistinės Stipendijos vių kalba; šio universiteto
Fondą. bibliotekoje yra sutelktas

4 NAUJOS KNYGOS

Angliškai:
LITHUANIANS IN AMERICA, Dr. A. Kučas \$6.—
THE BROTHERS DOMEIKA, Novel, L. Dovydenas \$6.—
Lietuviškai:
PASAKYTA PARASYTA, Prez. A. Smetonos kalbos \$10.—
ATSPINDŽIAI OKANOSE,
novelių rinkinys, V. Alantas 6.—
Visos šios knygos gaunamos pas visus platintojus ir
LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE
365 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127
Tel. 268-7730, vakarais — 282-2759

BALTIC INSURANCE AGENCY

Vedėja: Reda M. Veitas
Tel. 268-6030

597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

- Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.
- Parūpina visų rūšių draudimus nekilnojamojam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.
- HOMEOWNERS' POLICY gali išrūpinti bet kuriame miesto kvartale.
- Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

Kodėl mokėti už gazą brangiau?

Šildyti aliejum

specialus
pasiūlymas

Fortuna Fuel Co.
padės jums sutaupyti

100 dolerių 00 centų \$100.00

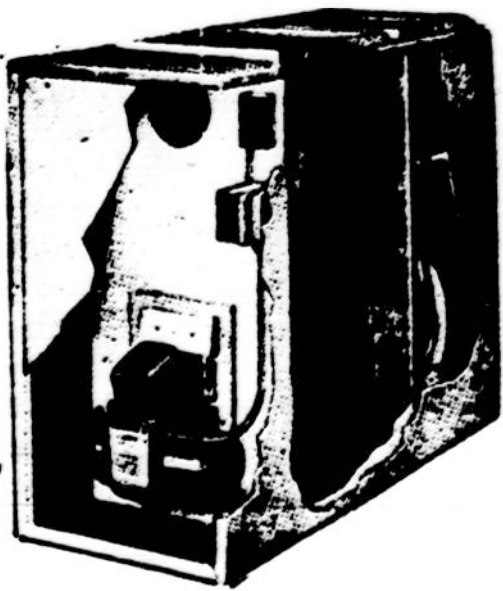
įsivedus bet kurią spaudžiamo karšto vandens ar šilto
oro pažeminio šildymo (baseboard) sistemą

TUOJ NEREIKIA NIEKO MOKĖTI.
ISSIMOKĖTINAI PER 5 METUS!

Pasiūlymas baigiasi 1976 m. liepos 30 d.

FORTUNA FUEL Co. INC.

Oil Burners CITGO Heating Oils
470 Adams St. Quincy, MA 02169
Boston 436-1204 So. Shore 773-4949

Atidaryta 24 valandas

ISSIUNTĖ 480 LAISKŲ SENATORIAMS

Veiklus Amerikos Lietu-
vių Tarybos skyrius Lake
apskirtyje, kuriam vadovau-
ja Albertas G. Vinickas, no-
rėdamas paskubinti priimti
rezoliuciją 319, įpareigojan-
čią JAV vyriausybę nepri-
pažinti Baltijos kraštų įjun-
gimo į Sovietų Sąjungą, pa-
siryžo išsiųsti senatoriams
480 laiskų ir tai įvykdė.

AR PER BRANGIOS MŪSŲ KNYGOS?

Naujos lietuviškos knygos
Amerikoje parduvinėjamos
po 8, 10, 12 ar daugiau do-
lerių. Brangios?

Palyginkime su latvių iš-
eivijos naujomis knygomis.
Jų leidykla Daugava
Stockholme, Švedijoje, da-
bar skelbia d. iejų latviškų
veikalu prenumeratas. A.
Silds Latvijos istorija 1914-
1940 metų, apie 800 psl.,
kaina US \$27.00. A. Johan-
sono Latvijos kultūros isto-
rija 1710-1800 metų, apie
700 psl., parduodama po \$
22.50.

Išėitu, kad lietuviškos
knygos parduodamos už pu-
sę kainos, o latviai yra tur-
tingesni už mus ne tik pini-
gais, bet ir dėmesiu savajai
istorijai bei kultūrai.

J. Gbt.

Geri žodiniai

Angliškai: kalbu žo-
dovas, V. Beravickas, nauji
baldai apie 21.000 žodžių
590 psl. kaina \$8.90

Lietuviškai: kalbu žo-
dovas, redagavo Karsavi-
čius ir Skatoberskis, apie
22.000 žodžių 511 psl., kai-
na \$8.90.

"SAULĖS SERMENYS"

Tai visai neseniai išleistas
Antano Gustaičio satyrinės
ir humoristinės poezijos rin-
kinys. Įdomiai ir gausiai
ilustruotas dailininko Vi-
ktoro Vizgirdos. Didelio for-
mato, drobiniai viršeliai, la-
bai tinka Kalėdų dovanoms.
Kaina \$7.99.

SLA

SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ
AMERIKOJE

SLA — jau 30 metų tarpusavyje lietuvių visuomenė ir imoni-
jo daugiau kaip SKYRYNĖS MILJONUS dolerių
nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalioji organizacija —
duoda gyvybės apdraudimą ir ligoje palaikymą, kuri yra
pigri, nei SUSIVIENIJIMAS mokėto primas, o teikia
patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip 100 su puse milijono dolerių
kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas
lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikiamus
apdraudimus nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Tarpusavyje Apdraudimą — En-
dowment Insurance, tad jaunuoliai gautų pinigų
aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM
apdraudimą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokes-
čio metams.

SLA — AKCIDENTALŲ APDRAUDA naudinga visokio
amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių
klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akciden-
talus apdraudus mokėtis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės
į kuopų veikėjus, ir jie plačiau pasakys apie
Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintą informaciją, jeigu
parašysite:

Lithuanian Alliance of America
897 West 38th Street, New York, N.Y. 10001

GREIČIAUSIAS IR TIESIAUSIAS 1976 M. KELIAS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS
KELIONĖ Į LIETUVĄ

DVIEJŲ SAVAIČIŲ Į

- BAVARIJĄ (Vok.)
- LIETUVĄ
- AUSTRIJĄ

Viena savaitė Lietuvoje — 6 naktys Vilniuje 1 diena Kaune,
1 naktis Frankfurte

Balandžio 30-Gegužės 8 \$779 Rugsėjo 30—Spalio 8 ..\$ 779
Rugsėjo 16—24 \$779 Spalio 14—22 \$779

2-jų savaitę kelionė Lietuvoje, Austrijoje ir Bavarijoje (Vok.)
6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Miunchene

Gegužės 16—30 \$979 Liepos 15—29 \$1099
Rugpjūčio 19—Rugs. 2 \$1099

Į kelionės išlaidas įskaitoma:

- Lėktuvų kelionė ekonomine klase GIT
- Pirmosios klasės viešbučiai, dviem žmonėms kambarys
- Trys pietūs, išskyrus dujus pietus Austrijoje ir Vokietijoje
- Apžiūrėjimas miestų, persikėlimas, bagažo aptarnavimas, autobusais transportacija

Kelionės kainos skaičiuojamos lėktuvų susisiekimo kainomis
nuo Bostono, New Yorko ir Montrealio Lufthansa lėktuvais
Išsamesnį informaciją apie lietuviškąją kelionę kreipkitės į:

Algirdas Mitkus
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel. 617-969-1190

Galaxy Tours & Travel
141 Linden Street
Wellesley, Mass. 02181
Tel.: 617-237-5502

KNYGOS JAUNIMUI

Ugnies žirgas, 7 pasakos
jaunimui, parašė Sonė To-
marienė, didelio formato,
ilustruota, 194 psl. kaina—
\$4.00.

Gyvenimo keliu, mintys
jaunimui, parašė B. Zume-
ris, premijuotas veikalas,
212 psl., kaina \$3.00.

Pelytė Geležytė, parašė
Sonė Tomarienė, iliustruota,
24 psl., kaina \$2.00.

Skambutis, Vinco Joniko
eilėraščiai, 70 psl., kaina —
\$2.00.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa trans-
liuojama sekmadieniais iš
stoties WBUR 90.9 FM
banga nuo 1:30 iki 2:00 v.
popiet.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo
Programa Naujojo Anglijos
iš stoties WLYN, 1360 ki-
lociklio ir iš stoties FM,
101.7 mc. veikia sekmadie-
niais nuo 1 iki 1:30 val. die-
nį. Perduodama: Vėliausių
pasaulinių žinių santrauka
ir komentarai, muzika, dal-
os ir Magdūtės pasaka.

Biznio refleksijos kreipkitės į
Baltic Florists gėlių ir dova-
nų krautuvę, 502 E. Broad-
way, So. Bostone. Telefo-
nas AN 5-0489. Ten gausi-
na ir Kalėdų

Dažau ir Taisau

Kamius iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisy-
višką, ka pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią
medžiagą.

JONAS STARIŠKAS
220 Savin Hill Ave
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių
draudimus

Kreiptis senų adresu:

BRONIS KONTRIM

698 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytoją apie pasaulinius ir lietuviškuosius
vykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako-
ja apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus.
Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skylių, kuriose laukia-
me abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems
svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų iš-
eivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų vi-
suomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris dirba už išlaikymą
— lietuvių ir Lietuvos.

Metinė prenumerata JAV-se \$10.00.

Adresas:
7722 George Street, LaSalle, P.Q. H8P 1C4, CANADA

GERIAUSIA DOVANA

KIEKVIENAM KULTŪRINGAM BIČIULIUI

Steponas Kolupaila, para-
šė Jurgis Gimbutas ir Juo-
zas Danyš, 464 psl., daug
ilustracijų, kieti viršeliai,
kaina \$12.00.

Balys Sruoga mūsų atsi-
minimuose, spaudai paruo-
šė dr. Vanda Sruogienė, 600
psl., daug iliustracijų. Kny-
goje rašo apie 70 asmenų.
Kaina \$10.00.

Pėdos mirties zonoje
Sibiro katorgininkės ir so-
vietinių kalėjimų kankinės
Elenos Jucūtės atsiminimai
544 psl. Kaina \$10.

TAU, LIETUVA, Stepo-
nas Kairio, 480 psl., kai-
na \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Be-
rnio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kip-
ro Eielinio, 592 puslapiai,
kaina \$2.00

Sukilimas Lietuvos suve-
renumui atstatyti, dokumen-
tinė apžvalga, parašė buv.
Lietuvos nepaprastas pasi-
untinys ir įgaitas minis-
teris Vokietijoje Kazys
Škirpa, 583 psl., iliustruota,
įršta, kaina \$15.00.

Lietuvių išeivija Amerikoje,
parašė Stasys Michelsonas,
gausiai iliustruota, 500 psl.,
kaina \$4.00.

"ŽURNALISTIKA"

"Žurnalistikoje" rašo 30
žymių mūsų spaudos dar-
buotojų. Kaina \$6.00.

Amerikos Lietuvių Taryba,
30 metų Lietuvos laisvės ko-
voje (1940-1970), parašė
Leonardas Šimutis, daug i-
liustracijų, 500 psl., kaina
\$10.00.

Palikimas, poeto Fausto
Kiršos iki šiol niekur ne-
spausdinti eilėraščiai, jo už-
rašai įvairiais klausimais ir
kt., 318 puslapių knyga, ku-
rią spaudai paruošė Stasys
Santvaras. Kaina \$6.00.

Pasakytą parašyta, Anta-
no Smetonos kalbos ir pa-
reiškimai 1935-1940 metais,
sudarė Leonas Sabaliūnas,
spaudai paruošė Vincas
Rastenis, 350 psl., kaina \$10

Neseniai išėjo iš spau-
dos Janinos Narūnės knyga
VAIKYSTĖ. Rašytoja apra-
šo savo saulėtą vaikystės
dienes. Knyga 164 psl. Kai-
na \$5.00. Galima gauti pas
visus lietuviškos spaudos
platintojus ir taip pat Kelei-
vyje.

Melagingas Mikasės lai-
kas, parašė Jurgis Jašinskas,
69 psl., kaina \$1.50.

Vietinės žinios

Kultūros klubo lankytojų dėmesui

Paskutinis šio sezono Kultūros klubo susirinkimas bus ateinantį šeštadienį, gegužės 8 d., 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone, 484 4th St. (ne Tarptautiniame Institute).

Birutė Aleksaitė koncertavo Clevelande

Birutė O. Aleksaitė gegužės 1 d. atliko Ateities klubo suruošto koncerto programą Clevelande.

Dorchesterio lietuvių klubo susirinkimas

Dorchesterio Lietuvių Pil. klubo narių susirinkimas bus gegužės 8 d. 7 val. vak. Čaplikų namuose, 788 East Broadway, So. Bostone.

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Dr. Juozas Girmius gavo premiją

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija kasmet skiria už mokslinius darbus, žurnalistiką ir religinį veiklą premijas. Šiemet po tūkstančio dolerių premiją paskyrė "Aidui" redaktoriui dr. Juozui Girmui už mokslinį veikalą "Pranas Dovydaitis" ir vienam iš "Draugo" redaktorių Broniui Kvikliui už žurnalinį darbą.

Abiejų premijų mectentas yra kun. Juozas Prunskis.

Serga J. Audickas

Sunkiai susirgo Jonas Audickas. Guli Elizabeth Ligoninėje.

Senam Keleivio bičiuliui linkime greičiau pasveikti.

Vyks į operos spektaklius

Gegužės 8, 9, 15 ir 16 dienomis Chicagoje bus Lietuvių operos spektakliai. Bus vaidinamos: 3 vienveiksmės operos: J. Gaidelio "Gintaro šaly", J. Kačinskio "Juodas laivas" ir V. Marijošiaus "Priesaika".

Iš Bostono į spektaklius rengiasi vykti S. Santvaras, F. ir J. Gaideliai ir E. ir J. Kačinskai.

Prisiminė olimpiadų žaidimų dalyvę

Br. Keturakis, Dirvoj rašdamas apie atgaivintų olimpiadų žaidimų 80 metų sukaktį, priminė vieną jų dalyvę, kuri šiuo metu gyvena So. Bostone. Tai Paulina Radziulytė - Kalvaitienė, uoli lituanistinės mokyklos mokytoja ir skautų veikėja. Br. Keturakis taip rašo:

"Tuo metu Lietuvoje buvo iškiliausia bėgikė ir visų nuotolių rekordininkė Paulina Radziulytė... Gražioji Paulina, kaip daugumoje visų mes ją "slaptai" titulavome, yra I-j Lietuvos moteris sportininkė olimpi-

jadų istorijoje.

"Amsterdame 1928 m. rugpjūčio 1 d. moterys stoja įrgi istorinė kovon — I-mu kart 800 mtr. bėgimas moterims. Paskutiniame — trečiajame užbėgime mūsų Lietuvos dukra Paulina R. Deja, baigmėn ji nepateko, nes tik pirmosios trys iš kiekvieno užbėgimo sudarė 9 dalyvių "įgulą".

Bostone gyvena ir antramintų olimpiadų žaidimų dalyvis Kazys Merkis. tada boksinkininkas, o dabar — nevataisomas achmatininkas, jaunų šachmatininkų auklėtojas.

ZOFIJOS KILIULIENĖS

Atminimui Lietuviškosios Skautybės fondui aukojo:

Vytas ir Dana Dilbaitis \$30.00 Po \$25.00:

Baltijos Tuntas, Senujų Lapinų Sk. Vyčių Būrelis, Skautininkų Ramovė, Zalgi-rio Tuntas, Romas ir Rima Bričkai, Mykolas Manomai- tis.

Antanas ir Ona Andriulio- niai ir Juozas ir Sofija Sta- šaičiai po \$20.00

Juozas Rasys, \$15.00

Po \$10.00:

Algis ir Gloria Adomaičiai, Viktoras Baušys, Bronius ir Birutė Banaičiai, Mykolas ir Liuda Bichnevičiai, Gintaras ir Valė Čepai, Vytautas ir Dana Eikiniai, Algis Glodas, Ramū- nas ir Irena Kalvaičiai, Ces- lovas ir Irena Mickūnai, Pe- tras ir Raminta Moliai, Kos- tas ir Ina Nenortai, Pranas ir E. Račkauskai, Gintas ir Re- da Simonačiai, Bronius ir H. Skrabuliai, Antanas ir Dr. Genė Stapulioniai, Montė ir Dalia Sodeikai, Klaudas ir Birutė Sakeniai, Donatas ir Saulė Šatai, Brutenis ir Irene Veitai, Romas ir Reda Veitai, Romas ir Zofija Vieškalniai.

Po \$5.00:

A. Andriusienė, Alis ir Da- lia Aušrai, Edvardas ir Valė Aušrai, Kazys ir Birutė Ba- čanskai, Henrikas Čepas, Ri- ma Dambraskienė, Sofija Galdikienė, Vita Hodges, An- drius Keturakis, Antanas ir Lilė Kulbiai, Antanas ir Ona Matioškaitė, Kazys ir Ona Merkiai, Edvardas Matioška, Adelė Mickūnienė, Ona Mu- činskienė, Kazys ir Alysa

Simėnai, Vincas ir Norma Šnipai, Julius ir Renata Špa- kevičiai, Angelė Vakauzienė, Ona Vileniškienė.

Viso: \$1,000.00 (vienas tūkstantis)

Seima \$300.00 Kiti aukotojai \$155.00

Amazonės upės (P. Ame- rikoje) žiotys yra 400 kilo- metrų pločio.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

SESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 10 val. v. Telefonas: 268-1055

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

— KORTŲ VAKARAI (Whist Party) kiekvieną trečiadienį 8 val. vak. užkandinės kambary. Visi kviečiami dalyvauti. Atsilankę būsite maloniai nustebinti.

SESTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO LIETUVIŠKI PIETOS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)

S. B. L. P. D. Valdyba

368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

Yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikienė

Senas parvinas ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALERNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4148

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Trečiadieniais neapimama 447 BROADWAY South Boston, Mass

Už mesies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 49 Church Street E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynas, remonto ir projektavimo darbus 14 metų ir viršuje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal jūsų reikavimus. Šaukite riedes iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8676

TEL. AN 5-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUS) OPTOMETRISTAS Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais — uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc. 95 Rosemary Street Norwood, Ma. 02062 Tel. 762-6732

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELJENES DAINŲ

PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbitos Karde- lienės įdainuotų dainų ir ari- jų plokštelių. Kaina \$6.00. Paštu nesiešiam.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO

VALANDA

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VIEČINIS

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas AN 8-6626

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpildymas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS 460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127 Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposit certificates \$1000 minimum

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposit \$1000 minimum

6.81% effective rate on 1 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum

6.00% effective rate on 90-day notice 5000 minimum

5.47% effective rate on 1-month notice 5000 minimum

The Federal regulations affecting this new savings certificate allow premature withdrawals on savings certificates funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/2% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard

Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. SESTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Trading Co

Darbo valandos kasdien: 9-5 šeštadieniais 9-2

393 West Broadway, P.O.B. 116

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street, Worcester, Mass. 01604 Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas ploktes! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, ap- avo, maisto ir pramonės gami- nių. Turime vietoje įvairių vie- tinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemo- mis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite už- suktyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirašyti už- sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atkviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsi- timite. Vedėjas A. Schyrinai

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nuš- mintomis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilių, šildytuvus ir pan.

Naujas vedėjas Atidaryta darbo dienos nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway So. Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0088